QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM IOVIS XX. IANVARII

M. FRANCISCO BLONDEL Doctore Medico, Moderatore.

861

Est-ne par...

ANIMÆ genus idem, idea non vna, non vna dignitas, facultas non vna, non vnum organum. Idea corporíque ὁμοζύγῳ amore sociali συμπαθες-έρᾳ: alia in materia non à materia, à cœlo, non ab elementis parte sui sequiore terræ filius, ob inquilinum furem mortalis, meliore astris imminet: illinc appetitus hit: hinc eorum magister, vindex & censor τῷ λόγῳ immortalitati ἰσοτίμοις delet illum qui in brutis agendi sibi aperit carceres, ad fasces & insignia Magistratus integrâ libertate. In oculis igitur & vultu liquor, totú in partibus, in naui nauta, sic ipsa in corpore, vehat illa licet, id vehatur: verùm instar Vlyssis pertæsa κοηδόδε, ἀοσδν meditatura vilis huius sarcinæ lacinias, pauperísq; tugurij velat rudera, dum cómodis?

ORPVS ideo ætherea dignum particulâ adeo affabrè delineauit noſtri Opifex, vt ſimili modo ceram in ſemine reſidet, téperamento aſſignes, toto erras cœlo: integrum opus θεῶν ἔστ diuinioris plaſtæ materiæ artes, quot in vna circunſcriptione opera, omnia perpulchra, commenſurata, omnia tamen τύπωσις, non fortuita ſed conſulta; καθ' ὅλομελίαν omnium in publica cómoda, καθ' μέρος cuiuſque in priuata mébrorum typum ad optimatem pertinere credas, quæ in corpore corpore non eget ad propriasfunc miraris in corpore, mortalis animæ æternitatem affectantis caduci apparatus ad σύγκρισιν & ἀμίκτων μαποφίλαξ: in iecore ſicut ad culinæ focum, cupediis præſes anima non aliter quàm ὀνομάρις ἐνεργ ac ſcytalæ lorum quâ vrget deferentes, donec reipsâ vtriúſque motu in ſenſuum organis ac miniſtris

IN mores fortuna potiùs quàm natura ius habet, quos plane liber animus aptat ſibi & facit, non acc καθ' φύσιν, vt perpetuò ὁμοφυὴς ita immutabilis, ad naturæ legem quâ tota feruntur πρὸς ἀνάγκην circum inſtitutis, aſſuetudine, deſuetudine, & quod caput eſt νόμῳ πρὸ γονομένῳ docentur & fiunt, non con κἀλλοῖον planetarum σωματοδιάφορον hoc eſt Lunæ. Apage aniles quas affingunt aſtris animæ ἐκκαθαρτικὰ terram μεσεγκύκλ. Erras, ſi totam tot ſæculis Scythiam in Anacharſidis vnius partu καθ' ἕνα laborat dem florente in Bœotia contermina, Abderâue Athenas Omnes terras viris fœtibus aperuit natu Achilles Lycomedem, Dionyſius Corinthi, Spartæ Alcibiades, Capuæ Hannibal, Antonius Alex ad victoriam, concupiſcibilis ad voluptatem, quæ brutis puerísque ἰδιότροποι, velut hero dormien iniqui tutoris, ex æquo ἀνθρωπολήπας, nefarios ſecutores & latrones magiſtrâ mente rationis ambitu

VNDE cupiditatum vna in brutis facies, impetus idem; at in homine Proteo mutabilior, illam affe neutiquam gladiatoriâ niſi bruto, etſi ſæpè pro medicina) Stoicus pallet ille: æſtuantis hic viſceris ſimilis ſæpiſſime ſuffocatur. Lachrimas exprimit alteri φρικέρεια interdum funeſta etiam magnat is prodit intercisâ voce, titubante greſſu, iniuſſo receſſu retrimentorum, animi diuortio nonnun niſi dormiens ad Pſyches lucernam viſitur, auolat experrectus. Patent cuiuis omnes hæ ἀφρόδιτις hu docentur: ſed in homine licet ἀυτοδίδακτοι, penitiùs tamen reconditi ſuſpenſis adeo non ſecus ac ἐμπαθέστεραι magis conſpicuæ, eò obſcuriores illæ quæ in μετριοπαθείᾳ incerto deerrant lare, vel aſtant a fortitudo, magnanimitas, pietas, iuſtitia, temperantia, liberalitas, cæteríque habitus diſciplinarum bus mancipantur; ſed toti debentur animo, à quibus mores, boni à bonis, à vitioſis vitioſi: hinc

QVAMOBREM diſpare fortunâ, natura corporis & partium, cuiuſque genium & indolem, fun gnomonica apoteleſmata natos veluti mores, vel metitur ex partibus, aut format ad bruta, debilitat labia ſubtilia, per extrema laxioribus συγχλίαις, naſus (cordis nec index, nec iudex) orbiculatim dep tatem? depygem eſſe more Attico, vultu, oculis paruis, reconditis. Quid ad ſalacitatem eidem cum litudines vbere φιλογισμῷ. Falleris, ſi niger apud te audiat, cui corporis ornatum vti mundum mi mine, Pœnos, Æthiopas, Ægyptios, ſocios dabis aquilo Auguſto. fuſco Traiano? mutata plaga ſe multi, nunc pauci: ampla priùs Scythæ facie, proiecturæ paupertate caluæ anterioris; quin & apud peccaueris, neutri renunciant. Vultum non animum mutabat pro libito Terentianus ſeruus, m oculis exiguis Ariſtoteles: venuſtâ Domitianus formâ, Commodus, Diadumenus, Helena, Fauſtin γαλιάγκωνες. grandibus ſuperciliis ſilones, gibberi, regibberi, viciſſim alterutri balatrones, heroes. A mentarius indiſcreta ſpecie, pari formâ, moribus imparibus. Habes, *Qui Curios simulant & Bacchos* Siſyphum alligaſſet. Pallet ille non cumini ſed vini potu, non vigiliis ſed fumo, cui quanquam foboles niſi equæ Pharſalicæ, aut ſuperæ Africæ populis, tantùm abeſt animo: paucis expediam,

Ergo non

ἀοσδς?

ætatem ortus, ὀντελέχια facultatem, organum opus diſcriminat. Natura alia in materia è materia, ideo corruptibilis, Promethei in corpore ceu ὀγκοίλῳ ἁρῆκι, ſed authoris munere in ſtatione ad imperium collocata. Inde ἀῤῥενοθῆλυς homo rum (quas etſi paulò arrogantiore titulo λόγως ἐνύλως non abs re nuncupaueris) architectos velut σώματος ῥύπου contra- ris corporis animæque ex mutuis affectionibus συγχρωματισμὸν: hinc ſuas ſibi ipſe habet vindicias, hinc benè vel malè ſpondi animam caue putes, domicilium non ipſi corpus eſt, ſed hoſpitium, nec ſocius itineris, at ſeruus: non vt in vaſe ὑποκείμενος ſenſuum ſtipata ſatellitio ſentit nec ſentitur, motúſq; expers corpus inaſpectabilis agitat. Suæ nihilominùs ἀνομένου obmurmurantiũ impetus naturali heriliq; ſimul iure moderatur, diuinæ ſtirpis ita gerés fiduciâ & charactere.

deſcripſerit, ita eius dotes fere vltra cómunis naturæ leges laxauit: vim quippe formatricem ſi calori, ſpiritúſque qui enta, totum ad venturi hoſpitis gratiam mancipium curioſiùs adornantis artificio plane ſingulari. Vidén, quot vnius neque hominé ἀνυπέρβατον ſine ſcelere dixeris, ab immortali archetypo venit mortalis corporis partiúmq; ſingularum ris varietate multiplex, in tantum pro mortali portione pleno laborat genio Natura: abſit enim vt multiformé adeo ris ſine neruis, mouet ſine muſculis, neque vegetantis opus precarium fœneratur ad immortalitatem. Totum quod anteritúſque veſtibulum. Excubant quidem in corde, vti pro foribus cimeliarchij, appetitus iraſcibilis δεσπότορος πῆς ψυ- ris vſquam aſſident conſultores: ſed ad obſequia ἐγκύκλια parati iuſſa neſcij capeſſunt. calorem & ſpiritum haud ſecus circunducto ad ſcytalam loro, Principis conſilia eo iubente detegantur, anticipatâ hariolatione Phyſiognomi.

rum hominem cadunt, non ſine iniuria erciſcundi cum brutis, quibus pro moribus eſt niſus ille naturalis in τὸ πρῶτα ria à cœlo inſitiui mores, non à ſolo, temperamento, ætate, morbo, neque ſibi, ſuos ſexus vterque diuidit: at vſu, vitæ ſus. Eſt itaque quod Aſtronomica περιϊσματα meritò rideas, quæ ſeruire iubent τὸ νοερὸν Mercurij πλειάσιοι, ſicut τὸ ἠθικὸν ſtigni tropici, bicorporei, fixi. eius anteceſſione, occaſu, matutinâ, veſpertinâ ſtatione, ὡροσκοπίᾳ. Orientali, aut infra ſub eodem cœli vultu, media in Græcia antiquos Græciæ mores deſiderari nunc videas; imò & quæſitas olim eâ- ſatis ingenio facili aptare tempori, loco, ætati mores. Quantùm mutatus ab illo, Hercules apud Omphalem, rius Athenis, Romæ Lucullus. Cuique nihiloſciùs cæcæ inſunt ab ἰδιοσυγκρασίαι, ὀικιώσεις ἀλλοτριώσεις partis iraſcibilis ſis motionibus totam miſcent familiam, facili tum in vitia diuerticulo: donec vigil animus, ſuóque iure vſus, tam ere retineat.

rium (quibus vtitur pro gladio Delphico) ἰδιοτροπίαν ipſis in cunis elidit quod menti præſidet ἀδέκατον. Irâ (homini ſus organa ſicut Ætna reuomit: alter voce concitatiore ſpatiari ſinit, quam alius ſilentio dum ſuffocat, ἀπὸ πλακτῶ animi dolor, vinum alteri, morbus alteri, non ſemper exitiales quamuis ἀπροαιρέτως. Metum ille induit vultu præſenti, ris. Omnes miſcet amor δεινοπαθὴς ἐφαρμακὺς, nec minùs in vultu & oculis quàm arteriarum pulſu peregrinatur: vix ræ cupiditates, motúſque iraſcibilis potentiæ reliquis animantibus apertiores, in quibus vt ſine doctore fiunt, ita & ræ veſtigiis, vt etiam artificioſa coniecturâ, vix tum veniant in apertum quum fiunt. Verùm quò hæ motiones ſenti magna noſtri pars ingenium, docilitas, manſuetudo, odium, inuidia, ciúſque proles ὑπερεκκλησία, verecundia, ſpes, ſque contrarii, qui ad arbitrium & electionem nati, naturæ haud agnoſcunt iura, neque corpori aut definitis parti- cunabula, hinc elementa virtutis.

ceſſitudines, odia, commercia Medico aperit ad ſcientiam, Phyſiognomo imponit ad vanitatem: vbi per phyſio- ab alio axe deuehit. Quid, amabo, ad magnanimitatem? leonis, aquilæ, hominis temperatâ craſſitie ampla ceruix, oculi χαροπὸι, non ita deſoſſi, quadratæ frontis temperamentum, flauus color. Quid homini cum ſimia ad maligni- rotunda fronte naſi patuli ſimitas, hirſuto ventre, tibiis, oculi ſplendidiores. Fugiunt ſæpiùs eruditos oculos ſimi- cit natura, vel potiùs negauit maiore authoramento domeſticæ virtutis. Itáne fures, planos, timidos atri coloris no- lorem moribus integris, pariáque naturæ vitia aut dotes, vix ſecuta ætas habuit aut fecit. Therſitæ apud Italos olim ndam dedit naſo molliter inflexo maieſtatem. Elegantiore partium filo parum promoueris ad mores, ruſticiore ois. Turpi Æſopus ſpectu, Socrates, Plotinus, vtríſque Epictetus turpior, vaſto & ſeruili corpore Plato, ἰσχνοσελὴς; alis illi & heroicis moribus. Non vt pedibus, ſic mente vari qui vari, valgi, compernes, vel qui cubito, naſo, ſpinâ, quis cum Antiocho, Vibius è plebe, Publitius è compede cum Magno Pompeio, cum Seuero Caſſio Mirmillo ar- ſibi pro Catone foret, niſi non tam pauperculi natales, quàm neglecta vitæ lex, ſuperbum animum ventri, vt ſaxo gus ac Hippocratis filiis μωρὸς, moroſo vultu perſonatum licet agere Zenonem. Similis nedum corpore parenti ntur, ſed fiunt.

ἠθοποιός.

308

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

Proponebat Lutetiæ PETRVS BOVRDEL[ET] Senonicus. A. R. S. H. M. DC. XXXIX.

DOMINI DOC[TORES] DISPVTATVRI.

M. Nicolaus Richard.
M. Petrus le Mercier.
M. Claudius Guerin.

M. Claudius Quiquebeuf.
M. Thomas Gamare.
M. Antonius Charpentier.